

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Uzņēmējdarbības finansēšana: jaunu finanšu mehānismu meklēšana”

(pašiniciatīvas atzinums)

(2014/C 451/03)

Ziņotājs: SMYTH

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja saskaņā ar Reglamenta 29. panta 2. punktu 2014. gada 22. janvārī nolēma izstrādāt pašiniciatīvas atzinumu par tematu

“Uzņēmējdarbības finansēšana: jaunu finanšu mehānismu meklēšana”

(pašiniciatīvas atzinums).

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Ekonomikas un monetārās savienības, ekonomiskās un sociālās kohēzijas specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2014. gada 17. jūnijā.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 500. plenārajā sesijā, kas notika 2014. gada 9. un 10. jūlijā (9. jūlija sēdē), ar 141 balsīm par un 4 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. Vairāk nekā sešus gadus pēc smagā finanšu un ekonomikas satricinājuma parastie uzņēmējdarbības, īpaši MVU, finansēšanas kanāli joprojām ir daļēji nosprostoti. Bankas, kas vienmēr nodrošināja finansējumu MVU, vairs ne tik labprātīgi piešķir finansējumu vairāku tādu iemeslu dēļ kā aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana, augstākas kapitāla un likviditātes koeficienta prasības, uzkrājumi sliktajiem parādiem un izvairīšanās no riska. Šī finanšu tirgu un finansējuma kanālu sadrumstalotība ir viena no finanšu krīzes visnoturīgākajām iezīmēm Eiropā.

1.2. Viena no pastāvīgām tirgus nepilnībām ir MVU izsniegto apgrozāmā kapitāla aizdevumu sarukums – ES politikā šī problēma ir pienācīgi jārisina. Pagaidām problēmas mērogam atbilstošs risinājums nav atrasts.

1.3. ECB īstenotā ilgāka termiņa refinansēšanas operācija⁽¹⁾ palīdzēja veiksmīgi novērst banku sistēmas sabrukumu, bet lielākā daļa tās finansējuma nenonāca līdz reālajai ekonomikai. Tā vietā tas tika izmantots, lai nostiprinātu banku bilanci, un tika palaista garām iespēja atrisināt problēmu ar šā līdzekļa palīdzību, jo uzņēmumiem joprojām trūkst apgrozāmā kapitāla.

1.4. EIB, kura ir ļoti aktīvi atbalstījusi MVU visā Eiropā, ir būtiski rekapitalizēta un pastiprinājusi aizdevumu izsniegšanu MVU. Atbalsts MVU ir vissvarīgākā EIB grupas politikas prioritāte – šim mērķim tiek novirzīti 20 % no EIB gada kopējā aizdevumu apjoma, turklāt uz to ir vērsti 100 % EIF darbības. Lai gan EIB nodrošina daudz līdzekļu MVU attīstības finansēšanai, tās kopējā uzņēmējdarbībai paredzēto aizdevumu daļa eurozonā joprojām ir maza.

1.5. EESK atbalstīja pagājušajā gadā publicēto “Zaļo grāmatu par Eiropas ekonomikas ilgtermiņa finansēšanu”⁽²⁾, un nesen tai sekoja pasākumu kopums⁽³⁾ par ilgtermiņa finansēšanas veicināšanu vispār un par finansējuma virzīšanu tieši MVU. Pasākumu kopums ietver stimulus, kas vērsti uz MVU aizdevumu vērtspapīrošanas izmantojuma palielināšanu. Komisija ir arī ierosinājusi jaunus noteikumus, lai mudinātu pensiju fondus investēt finanšu aktīvos un tādējādi atbalstīt ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanu reālajā ekonomikā⁽⁴⁾. Tiek rosināts arī izveidot likvidu un pārredzamu sekundāro tirgu uzņēmumu obligācijām un citu veidu obligācijām. EESK šos priekšlikumus vērtē atzinīgi un ir pārliecināta, ka tie palīdzēs savlaicīgi reformēt MVU finansējuma tirgu un padarīs to efektīvāku.

⁽¹⁾ Ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas mērķis ir nodrošināt eurozonas bankām aizdevumus ar zemām procentu likmēm.

⁽²⁾ OV C 327, 12.11.2013., 11. lpp.

⁽³⁾ COM(2014) 168 final.

⁽⁴⁾ COM(2014) 167 final.

1.6. Tiek gatavotas arī vairākas citas iniciatīvas, lai novērstu šķēršļus, kas aizdevējiem traucē rūpīgāk novērtēt kredībspēju un risku. Tās ietver elektronisko glabātavu izmantošanas paplašināšanu un standartizētus iesniegumus, kas paredzēti uzņēmumu reģistriem, statistikas birojiem, banku kredītu vērtētājiem un citiem aizdevējiem, kā arī iespēju izveidot Eiropas centrālo kredītreģistru. Ja tiktu uzlabota un aktīvāk aktualizēta informācija par MVU finansiālo stāvokli, aizdevēji varētu labāk novērtēt risku un to precīzāk izcenot.

1.7. Pašlaik tiek gatavoti vai izskatīti vairāki citi priekšlikumi, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam. EESK atbalsta šādu politiku izvēlēti proaktīvāku pieeju, taču priekšlikumu īstenošanai būs vajadzīgs laiks. Joprojām neatrisināts ir jautājums par to, ko darīt tūlīt un īstermiņā, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam.

1.8. Pieeja “viens risinājums der visiem” var nebūt piemērota visām dalībvalstīm. Dažas dalībvalstis ir izveidojušas pieejas, kas ir piemērotas to valsts finanšu struktūrām un regulējumam. Viena no visinteresantākajām iniciatīvām ir Apvienotās Karalistes aizdevumu finansēšanas shēma⁽⁵⁾. Ar tās palīdzību beidzamo divu gadu laikā izdevās ļoti veiksmīgi uzlabot hipotekāro kredīšanu un aizdevumus mājsaimniecībām Apvienotajā Karalistē, un pašlaik ar tās palīdzību tiek stimulēti aizdevumi MVU. Šī shēma mudina iesaistītās bankas palielināt neto aizdevumus MVU, samazinot finansējuma izmaksas. Šīs shēmas aizstāvji norāda, ka MVU piešķirto aizdevumu apjoms būtu daudz mazāks, ja šādas shēmas nebūtu.

1.9. EESK uzskata, ka minētā aizdevumu finansēšanas shēma ir labas prakses piemērs, un iesaka ECB rūpīgi apsvērt līdzīgas iniciatīvas ieviešanu eurozonā. ECB 2014. gada 5. jūnijā paziņoja par virkni likviditātes uzlabošanai paredzētu pasākumu, kuru mērķis būs veicināt banku aizdevumus MVU⁽⁶⁾. EESK atzinīgi vērtē to, ka ECB galvenais priekšlikums: speciālas ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas (SITRO) ir līdzīgas šajā atzinumā minētajām aizdevumu finansēšanas shēmām. Kā pozitīvs aspekts jāpiemin arī tas, ka darbs, ko EESK ieguldījis šā atzinuma sagatavošanā, ir apstiprinājis politiku domas attīstību.

2. Uzņēmējdarbībai paredzētu aizdevumu krīze Eiropā

2.1. Debatēs par uzņēmējdarbībai paredzētiem aizdevumiem un finansējumu galvenā uzmanība tiek vērsta uz attīstības un investīciju kapitāla piedāvājumu un pieprasījumu, īpaši attiecībā uz MVU. Aizdevēji uzsver, ka trūkst jaunu projektu un līdz ar to nav pieprasījuma pēc finansējuma attīstībai. MVU un uzņēmumi ar vidēji lielu kapitālu bieži sūdzas gan par attīstībai paredzēta finansējuma piedāvājumu, gan par šāda kredīta izmaksām, norādot, ka bankas riska finansējumam nosaka pārāk augstu cenu. Abos viedokļos ir daļa patiesības. Jebkurā gadījumā ES dalībvalstīs aizdevumu apjoms gan lieliem, gan maziem uzņēmumiem labākajā gadījumā ir vai nu nemainīgs, vai, sliktākajā, liecina par strauju kritumu.

2.2. Šā EESK atzinuma uzmanības centrā nav ne attīstības kapitāls, ne jaunu uzņēmumu, jaunizveidotu uzņēmumu vai inovāciju finansējums. Tas vairāk ir vērsts uz jautājumu par piekļuvi apgrozāmajam kapitālam: konta pārtēriņa un kredītlīniju iespējām, no kurām ir atkarīga lielākās uzņēmumu daļas izdzīvošana. Ir grūti precīzi noteikt, kādas tendences pastāv apgrozāmā kapitāla aizdevumu jomā, jo nav pieejami dati, taču vispārējās tendences atklāj ECB dati par aizdevumiem nefinanšu uzņēmumiem. Beidzamo četru vai piecu gadu laikā vērojams to kritums, un tikai pēdējos mēnešos iezīmējas atlabšanas pazīmes.

2.3. Viena no finanšu un ekonomikas krīzes noturīgākajām iezīmēm ir spēcīgā uzņēmumiem paredzētā finansējuma samazināšanās. Tā kā Eiropas bankas ir centušās samazināt savus darījumus ar nedrošiem un nevērtīgiem parādiem, ir sarucis uzņēmumiem, īpaši vismazākajiem un mikrouzņēmumiem, paredzētā apgrozāmā kapitāla piedāvājums gan nominālajā, gan reālajā izteiksmē. Šo uzņēmumiem piešķirto aizdevumu kritumu var raksturot kā pastāvīgu tirgus nepilnību. Turklāt Eiropas finanšu tirgu sadrumstalotība ir izraisījusi aizdevuma likmju divu līmeņu struktūras rašanos. Maziem uzņēmumiem Itālijā un Spānijā, piemēram, jāreķinās ar daudz augstākām procentu izmaksām nekā līdzīgiem uzņēmumiem Vācijā un Apvienotajā Karalistē. Līdz šim ES politiķi nav atraduši problēmas mērogam atbilstošus risinājumus, un ir daži pierādījumi, ka uzlabotais ES un starptautiskais banku regulējums ir pastiprinājis uzņēmējdarbībai paredzētu aizdevumu problēmu, jo bankas vairās no riska.

⁽⁵⁾ <http://www.bankofengland.co.uk/markets/Pages/FLS/default.aspx>

⁽⁶⁾ http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2014/html/pr140605_2.lv.html

3. Politiku piedāvātie risinājumi

3.1. ES politiku ir centušies risināt finanšu krīzes sekas un novērst tās ietekmi uz reālo ekonomiku. ES banku sistēmas trauslums ir kļuvis par lielāko ekonomikas atlabšanas kavēkli. Šā trausluma novēršanas nolūkā Eiropas Centrālā banka (ECB) 2012. un 2013. gadā uzņēmās bezprecedenta iniciatīvu un deva ES bankām piekļuvi samērā lētiem naudas līdzekļiem vairāk nekā 1 triljona euro apmērā. Šī iniciatīva ieguva nosaukumu "ilgāka termiņa refinansēšanas operācija". Tā bija paredzēta kā līdzeklis pret banku paralīzi vai to sabrukumu laikā, kad bankas centās atjaunot savu bilanci un panākt atbilstību ar regulējumu noteiktajiem stingrākiem kapitāla rādītājiem. Ar ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas palīdzību veiksmīgi izdevās novērst sabrukumu, bet lielākā daļa šā finansējuma nenonāca līdz reālajai ekonomikai. Tā vietā tas tika izmantots banku bilances nostiprināšanai. Šāds rezultāts bija savā ziņā paredzams un saprotams. Lielākajai daļai Eiropas banku pirmajā vietā bija un joprojām ir izdzīvošanas jautājums. Tomēr šāds rezultāts liecina par neizdevušos mēģinājumu, jo uzņēmumiem joprojām trūkst apgrozāmā kapitāla.

3.2. 2013. gada martā Eiropas Investīciju Banka (EIB) tika būtiski rekapitalizēta. Tās samaksātais kapitāls tika palielināts, iepludinot 10 miljardus euro skaidras naudas no kapitāla daļu īpašniekiem. EIB sagaida, ka nākamo triju vai četru gadu laikā tā spēs palielināt jau apjomīgos aizdevumus MVU par līdz pat 40 miljardiem euro. Rekapitalizācija palīdzēja EIB palielināt aizdevumus MVU. Atbalsts MVU ir vissvarīgākā EIB grupas politikas prioritāte – šim mērķim tiek novirzīti 20 % no EIB gada kopējā aizdevumu apjoma, turklāt uz to ir vērsti 100 % EIF darbības. Tomēr EIB aizdevumi MVU galvenokārt tiek izmantoti attīstības kapitālam, inovācijai un jauniem projektiem. Ir zināms, ka EIB apsver apgrozāmā kapitāla aizdevumu iespējas, un būs interesanti iepazīties ar šo apspriežu iznākumu. Lai gan EIB nodrošina daudz līdzekļu MVU attīstības finansēšanai, tās kopējā uzņēmējdarbībai paredzēto aizdevumu daļa eurozonā joprojām ir maza.

3.3. Apvienotā Karaliste un ASV monetārās iestādes ir ķērušās pie dažiem netradicionāliem pasākumiem, piemēram, pie kvantitatīvas mīkstināšanas, lai banku sistēmu nodrošinātu ar likviditāti. Šāda politika ietver valsts un uzņēmumu obligāciju iepirkšanu īpaši lielos apmēros, ko veic centrālās bankas, un jaunas naudas iepludināšanu banku sistēmā. Tas palīdzēja izvairīties no naudas tirgus un monetārās politikas transmisijas mehānisma paralīzes gan ASV, gan Apvienotajā Karalistē. Ir konstatēti daži apliecinājumi tam, ka ASV kvantitatīvās mīkstināšanas programma ir devusi iespēju paplašināt reālās ekonomikas kredītēšanu un finansēšanu. ASV monetārās iestādes gatavojas to pakāpeniski samazināt, jo ekonomikas atlabšana pamazām nostiprinās. Apvienotajā Karalistē Anglijas Bankas ieteikumos, kas vērsti uz nākotni, ir ierosināts, ka tiklīdz būs nostiprinājusies ekonomikas atlabšana, kvantitatīvās mīkstināšanas politika arī būs jābeidz.

3.4. Komisija 2013. gada martā publicēja "Zaļo grāmatu par Eiropas ekonomikas ilgtermiņa finansēšanu" ⁽⁷⁾, un nesen tai sekoja pasākumu kopums par ilgtermiņa finansēšanas veicināšanu vispār un par finansējuma virzīšanu tieši MVU ⁽⁸⁾. Šo pasākumu kopuma centrā ir pasākumi ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru izmantošanas stiprināšanai MVU paredzētos aizdevumos. Plašāka ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru izmantošana ļautu bankām un citām finanšu iestādēm piedāvāt uzņēmumiem lielāku aizdevumu apjomu. Komisija ir arī ierosinājusi jaunus noteikumus, lai mudinātu pensiju fondus investēt finanšu aktīvos, piemēram, ar aktīviem nodrošinātos vērtspapīros, un tādējādi atbalstīt ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanu reālajā ekonomikā ⁽⁹⁾. Tiek rosināts arī izveidot likvidu un pārredzamu sekundāro tirgu uzņēmumu obligācijām un uzlabot segto obligāciju un privāti izvietotu vērtspapīru pievilcību. Paziņojuma par kolektīvo finansēšanu ⁽¹⁰⁾ mērķis ir atbalstīt labāko praksi, pārraudzīt kolektīvās finansēšanas finansējuma tirgu attīstību un atvieglot kolektīvās finansēšanas kvalitātes marķējuma izveidi.

3.5 Šajā saistībā ir jāpiemin arī vairākas citas iniciatīvas. Šķēršļi, kas aizdevējiem traucē rūpīgāk novērtēt kredītpēju un risku, parasti ir saistīti ar izmaksām un ar konkrētas finansiālas informācijas trūkumu. Starptautisko finanšu institūts piedāvā virkni pasākumu šo šķēršļu mazināšanai. Tie ietver elektronisko glabātavu izmantošanas paplašināšanu un standartizētus iesniegumus, kas paredzēti uzņēmumu reģistriem, statistikas birojiem, banku kredītu vērtētājiem un citiem aizdevējiem. Šīs valstu glabātuves, kurās tiek uzkrāta informācija par kredītrisku, būtu jāapvieno ar Eiropas centrālo datu glabātuvē (*European Data Warehouse*), kas varētu kļūt par Eiropas centrālo kredītreģistru. Starptautisko finanšu institūts aicina izveidot Eiropas vienotos informācijas vākšanas un tās sniegšanas standartus, lai būtu iespējams analizēt gan uzņēmumu, gan valstu datus, tos sastatot. Ja tiktu uzlabota un aktīvāk aktualizēta informācija par MVU finansiālo stāvokli, aizdevēji varētu labāk novērtēt risku un to precīzāk izcenot.

⁽⁷⁾ COM(2013) 150/2 final.

⁽⁸⁾ COM(2014) 168 final.

⁽⁹⁾ COM(2014) 167 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2014) 172 final.

3.6 Citi priekšlikumi MVU paredzētā finansējuma plūsmas uzlabošanai:

- pasākumi, lai palīdzētu savstarpējām, kooperatīvām un kolektīvām iestādēm izsniegt aizdevumus MVU, tos tieši atbalstot ar publisko finansējumu,
- mazināt finansējuma noslieci uz parādu, atbrīvojot no nodokļiem jauna pamatkapitāla finansējumu,
- piešķirt reģionālās attīstības aģentūrām oficiālu riska novērtēšanas lomu, vienlaikus izdarot nepieciešamos pielāgojumus, lai novērstu kropļojumus, kuru cēlonis ir nepamatots optimisms,
- stimulēt uzticēšanos kredītu apdrošināšanai, ja tas ir izmaksu ziņā efektīvi, lai tiktu apdrošināti nenodrošināti MVU aizdevumi, ko bankas varētu pēc tam pārdot saviem investoriem, kas nav bankas,
- nodrošināt stimulus privātā kapitāla un riska kapitāla ieguldītājiem, lai paplašinātu ieguldījumus MVU un novērstu finansēšanas nepilnības,
- izmantot nodokļu atvieglojumus, lai palielinātu to investoru skaitu, kas iegulda MVU un MVU fondos,
- iepazīstināt MVU ar alternatīvām finansēšanas iespējām un ar salīdzinošajām priekšrocībām, ko nodrošina alternatīvie finansēšanas mehānismi,
- stiprināt kredītgantiju shēmas un zināšanu un labākās prakses apmaiņu, lai uzlabotu pastāvošās valstu garantiju shēmas,
- plašāk izmantot tirdzniecības finansēšanu, uzņēmumu savstarpējos aizdevumus, faktūrkreditēšanu un izpirkumnomas instrumentus.

Daudzu šeit minēto priekšlikumu īstenošana ir pavirzījies uz priekšu, bet joprojām neatrisināts ir jautājums par to, ko darīt tūlīt un īstermiņā, lai uzlabotu MVU piekļuvi finansējumam.

4. Alternatīvs uzņēmējdarbības finansēšanas kanāls

4.1. Uzdevums izstrādāt tādu shēmu, kas uzlabotu piekļuvi finansējumam visā Savienībā, nav vienkāršs. Dažas dalībvalstis ir izveidojušas risinājumus, kas ir piemēroti valsts finanšu struktūrām un regulējumam. Pieeja "viens risinājums der visiem" var nebūt piemērota visām dalībvalstīm. Viena no visinteresantākajām iniciatīvām ir Apvienotās Karalistes aizdevumu finansēšanas shēma, un to ir vērts apskatīt padziļināti.

4.2. Apvienotās Karalistes Valsts kase un Anglijas Banka šo aizdevumu finansēšanas shēmu ieviesa 2012. gada jūlijā ar mērķi stimulēt aizdevumus reālai ekonomikai⁽¹¹⁾. Valsts kase, būdama Anglijas Bankas akcionāre, uzrauga aizdevumu finansēšanas shēmas darbību. Aizdevumu finansēšanas shēma piedāvā iesaistītajām bankām lētu finansējuma avotu, un šīs pazeminātās finansējuma izmaksas dod iespēju bankām palielināt kredītu pieejamību, samazinot tiem noteiktās procentu likmes. Šī shēma mudina bankas pastiprināt aizdevumu piešķiršanu un dod tām iespēju iegūt papildu finansējumu no šīs shēmas. Shēmas izveide ir veicinājusi būtisku banku finansējuma izmaksu kritumu, un tāpēc ir uzlabojušies kredītēšanas apstākļi. Ir jāatzīst, ka aizdevumu finansēšanas shēma visjūtāmāk ir stimulējusi tieši aizdevumus mājāsaimniecībām un hipotekāro kredītēšanu. Mazāki panākumi ir gūti uzņēmumiem paredzēto aizdevumu jomā, tāpēc 2013. gada novembrī iestādes pilnveidoja šo shēmu, lai to vērstu tikai uz MVU paredzētu aizdevumu stimulēšanu.

4.3. Aizdevumu finansēšanas shēma ir paredzēta, lai nodrošinātu komerciālu impulsu iesaistītajām bankām un tās palielinātu neto aizdevumus (t. i., bruto aizdevumi mīnus atmaksājumi). Shēma piedāvā lētu finansējumu visām bankām, pat tām, kas samazina saistību un aktīvu īpatsvaru. Šai shēmā nav noteiktas maksimālās finansējuma summas, ko bankas varētu iegūt. Piemēram, ja bankas, kas iesaistījušies shēmā, uzņēmumiem paredzēto aizdevumu kopējā summa shēmas darbības sākumā sasniedz EUR 100 miljardus, tā var iegūt vismaz EUR 5 miljardus finansējuma. Ja tā pati banka pēc tam palielina MVU paredzētos aizdevumus par vēl EUR 1 miljardu, tai ir tiesības saņemt vēl EUR 5 miljardus no šīs shēmas. Tiesības saņemt MVU aizdevumiem paredzēto neto summu attiecībā 1 pret 5 apvienojumā ar mazākām finansējuma izmaksām ievērojami stimulē bankas paplašināt aizdevumu izsniegšanu⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ <http://www.bankofengland.co.uk/markets/Pages/FLS/default.aspx>

⁽¹²⁾ Lai iepazītos ar visaptverošu aizdevumu finansēšanas shēmas darbības aprakstu skatīt R. Churm un A. Radia "The Funding for Lending Scheme" BoE Quarterly Bulletin 2012. gada 4. ceturkšņa laidieni <http://www.bankofengland.co.uk/publications/Documents/quarterlybulletin/qb120401.pdf>

4.4. Anglijas Banka uzrauga grozīto aizdevumu finansēšanas shēmu. Lielākā daļa Apvienotās Karalistes finanšu iestāžu ir iesaistījušās šajā shēmā. Pārskatītā shēma, kuras mērķis ir stimulēt tikai uzņēmumiem paredzētos aizdevumus, darbojas tikai kopš 2013. gada novembra, un iespējams, ka vēl ir par agru izdarīt galīgos secinājumus par tās efektivitāti. Dažas no lielākajām Apvienotās Karalistes un eurozonas bankām turpināja diezgan strauji samazināt saistību un aktīvu īpatsvaru, un šis droši vien ir iemesls, kāpēc ir sarukuši uzņēmumiem paredzētie aizdevumi. Aizdevumu finansēšanas shēmas aizstāvji apgalvo, ka stāvoklis kredītēšanas jomā Apvienotajā Karalistē būtu daudz sliktāks, ja nebūtu pieejams šīs shēmas finansējums.

4.5. EESK ir pārliecināta, ka līdzīga shēma būtu jāievieš visā eurozonā. Aizdevumu finansēšanas shēmai līdzīga shēma noteiktā laika posmā, kas ilgtu no diviem līdz trijiem gadiem palīdzētu atjaunot uzņēmumiem paredzētu aizdevumu izsniegšanas līmeni, vienlaikus arī veicinot saistību un aktīvu īpatsvara samazināšanas procesu.

4.6. ECB 2014. gada 5. jūnijā paziņoja par virkni likviditātes uzlabošanai paredzētu pasākumu, kuru mērķis būs veicināt banku aizdevumus MVU⁽¹³⁾. EESK atzinīgi vērtē to, ka ECB galvenais priekšlikums: speciālas ilgāka termiņa refinansēšanas operācijas (SITRO) ir līdzīgas šajā atzinumā minētajām aizdevumu finansēšanas shēmām.

4.7. EESK atzinīgi vērtē lielāko daļu Komisijas ierosinājumu, kas paredzēti MVU finansējuma iegūšanas iespēju uzlabošanai, tomēr tie lielākoties ir paredzēti vidējam un ilgākam termiņam, un šajā nolūkā, iespējams, būs vajadzīgi jauni tiesību akti un/vai iestādes. Savukārt uzņēmumu apgrozāmā kapitāla finansēšanas krīze ir aktuāla tagad, tā ir spēcīga, un viss liecina par to, ka tā pastiprinās. EESK ir pārliecināta, ka ES politiķiem būtu aktīvāk jāmeklē īstermiņa risinājumi, piemēram, tādi kā iepriekšminētās stimulējošās shēmas (aizdevumu finansēšanas shēma vai ilgāka termiņa refinansēšanas operācija). Finanšu vai reputācijas riska palielināšanās ir jāskata, ņemot vērā to, ka ES ir 26 miljoni bezdarbnieku un 5,6 miljoni no viņiem ir jaunāki par 25 gadiem.

Briselē, 2014. gada 9. jūlijā

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētājs
Henri MALOSSE*

⁽¹³⁾ http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2014/html/pr140605_2.en.html